

YETENEK İLGİ DEĞER

KEVSER AYYILDIZ

Meslek Seçimi

- Bireyi tanıma
- Mesleđi tanıma
- Karar verme

MESLEK NEDİR

- Belli bir eğitim ile kazanılan, **sistemli bilgi** ve becerilere dayalı, insanlara **yararlı mal üretmek, hizmet vermek** ve karşılığında **para** kazanmak için yapılan, kuralları belirlenmiş işe meslek denir.
- Meslek, **hayatımıza ilişkin bir çerçeve** oluşturur. Sahip olunacak meslekle zamanımızı nasıl geçireceğimiz; çalışmaya ne kadar zaman harcayacağımız, özel yaşamımıza ne kadar zaman ayırabileceğimiz gibi yaşamımızla ilgili büyük önem arz eden durumlar netleşir.

- **Mesleğin Gerektirdiği Başlıca Faaliyetler:** Bütün gün, hafta ve ay boyunca yapılan tipik iş nedir? Bu işte çalışan insanların yapmak zorunda olduğu ne gibi faaliyetler var? Birinci derecede insanlar mı yoksa objeler mi meşgul olunmaktadır? Bireye getirdiği sorumluluklar vb.
- * **Çalışma Ortamı ve Koşulları:** İş nasıl bir ortamda yürütülmektedir? Kapalı bir mekanda mı, açık havada, arazide vb. bir ortamda mı çalışıyoruz?
- * **Çalışanlarda Aranılan Nitelikler:** Yaş, cinsiyet, boy, ağırlık, duyu organlarının hassaslığı gibi nitelikler yüzünden bir sınırlama ya da tercih durumu var mı? İş ne gibi yetenekler gerektiriyor.
- * **Mesleğe Hazırlanma ve Giriş Nasıl Olmaktadır?:** Meslek nasıl bir eğitim gerektiriyor? Eğitimi veren kurumlar, eğitimin süresi, bu okullara giriş koşulları vb.
- * **Meslekte İlerleme ve Kazanç Durumu:** Mesleğin başlangıçtaki statüsü nasıldır? İlerleme olanağı ne kadardır? Meslek ömür boyu sürecek nitelikte midir?
- * **İş Bulma Olanağı ve Mesleğin Geleceği:** Mesleğe mensup insanların sayısı ve ülkemizde duyulan ihtiyaç nedir? Örneğin; günümüzde günün koşullarının gereği olarak bazı meslekler oldukça revaçta. Bunlar bankacılık ve finans bilgisayar, tekstil ve endüstri mühendisliği, reklam, iletişim vb., sosyal bilimlerin öneminin artmasıyla beraber sosyoloji, psikoloji, hukuk vb. meslek alanları oldukça iyi durumda.

YETENEK NEDİR

- NELERİ YAPABİLİRİM? & NELERİ YAPMAKTA İYİYİM?
- **bir şeyi öğrenme ve yapabilme gücü**
- **POTANSİYELDİR , DOĞUŞTAN GELİR**
- Yetenekli olunan alanda **BECERİ** sahibi olunabilmesi için o alana ilgi duyulması ve o alanla ilgili faaliyetlere zaman ayrılması gerekir.

Sözel-Dilsel Zeka

- Şairler
- Gazetecilik
- Öğretmenlik
- Psikologluk
- Psikolojik Danışmanlık

Mantıksal-Matematiksel Zeka

- Matematik Öğretmeni
- Mühendisler
- Mantık Bilimciler
- Felsefeciler

Müziksel Zeka

- Bestekarlık
- Piyanist
- Gitarist
- Vokalist
- Baterist

Kinestetik-Görsel-Bedensel Zeka

- Aktörlük
- Oyunculuk
- FilmYönetmenliği
- Sporcular
- Dansçılar
- Beyin Cerrahı
- ElmasKesiciler

Uzamsal Zeka

- İç Mimarlar
- GörselTasarımcılar
- Grafik Tasarımı
- Harita Mühendisliği
- Araba Tamircisi

Doğa Zekası

- Çiftçiler
- Ziraatçılar
- Veteriner Hekimler
- Doğa Bilimciler

İçsel Zeka

- Pilotluk
- Polislik
- Yazarlık
- Danışmanlık
- Öğretmenlik

Kişilerarası Zeka

- Yöneticilik
- Liderlik
- SatışDanışmanlığı
- Öğretmenlik
- Psikologluk
- Psikolojik Danışmanlık

İLGİ NEDİR?

- İlgı, kişileri belli faaliyetleri **isteyerek** yapmaya yönlendiren **içsel** bir uyarıcıdır. İlgı en genel anlamıyla bir işi yapmaya gönüllü olma, yaparken **zevk alma** ve başka alternatifler arasından en çok onu **tercih etme** durumudur.
- YETENEKLE DOĞRU ORANTILIDIR.

İLGİ

- **1 – Temel Bilim:** Temel bilim ilgisi Fizik, Kimya, Biyoloji gibi bilimlerin konularını oluşturan doğal olayları incelemek, Matematik konuları ile uğraşmak gibi davranışlarda kendini gösteren bir ilgi alanıdır. Bu ilgisi yüksek olan insanlar **Tıp, Veterinerlik, Mühendislik** gibi uygulamalı alanlarda da çalışmalarını doyum sağlayabilir.
- **2 – Sosyal Bilim:** Sosyal olayları incelemek ve nedenlerini araştırmak gibi davranışlarda ifadesini bulan bir ilgi alanıdır. Bu ilgisi yüksek olan kimseler **Hukuk, Siyaset Bilimi, Sosyoloji, Tarih, Psikoloji, İlahiyat** gibi alanlarda çalışmaktan mutlu olabilirler.
- **3 – Canlı Varlık:** Hayvan ve bitkilerin yaşayışını incelemekten, onları yetiştirip üretmekten zevk alma davranışları içerir. Bu ilgiye sahip insanlar açık havada çalışmaktan hoşlanırlar. **Veterinerlik, Ziraat ve Orman Mühendisliği, Su Ürünleri, Bahçe ve Tarla Bitkileri, Balıkçılık, Hayvancılık** ve benzeri işlerle uğraşmak onlara zevk verir.
- **4 – Mekanik İlgi:** Bu ilgisi yüksek olan kimseler çeşitli alet ve makineler yapmak, işletmek ve onarmak gibi faaliyetlerden hoşlanır. **Makine, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, Bilgisayar Mühendisliği, Gemi İnşaatı, Uçak Mühendisliği, Tekstil Mühendisliği, Teknik Eğitim Fakültesi** gibi teknik alanlarda başarı ve doyum için gereklidir.
- **5 – İkna:** Başkalarına düşüncelerini aktarma, belli bir amacı gerçekleştirmek için başkalarını etkileme gibi davranışları içeren bir ilgi alanıdır. Bu ilgi alanı ile ilgili meslekler arasında **Yazarlık, Gazetecilik, Diplomatik, Yöneticilik, İşletmecilik, Din Görevlisi, Öğretmenlik, Avukatlık, Halkla İlişkiler, Sigortacılık, sinema-TV** gibi meslekler gelmektedir.

- **6 – Ticaret:** Alım satım işleri ile uğraşma, ticaret yolu ile kar elde etme, bir malı müşteriye tanıtmaya ve satma gibi faaliyetlerde ifadesini bulan ticaret ilgisi Pazarlama ve Reklamcılık ile yakından ilgilidir. Ancak ticarete ilgi duyan insanlar hangi meslekten olursa olsunlar, meslekleri ile ilgili bir ticarete yönelebilirler.
- **7 – İş Ayrıntıları:** Ayrıntılarla uğraşmaktan hoşlanma, her işi günü gününe yapma, bir yazı veya hesabı inceden inceye kontrol etme, her şeyi düzenli tutma gibi davranışlarda kendini gösteren bu ilgi alanı **Muhasebe, Sekreterlik, İşletme, İktisat, Maliye, İstatistik, Mimarlık, Tasarım ve Çizim, Haritacılık, Kütüphanecilik, Arşiv** ve benzeri kendini gösterir.
- **8 – Edebiyat:** Her türlü edebi eseri inceleme, eleştirme ve edebi eserler yazma gibi davranışlarda ifadesini bulan ilgi alanıdır. Edebiyat, Diller (**Filoloji**), **Basın-Yayın, Gazetecilik, Yazarlık, Şairlik ve benzeri.**
- **9 – Güzel Sanatlar:** Bu ilgi alanı daha çok **Resim, Heykel ve El sanatları** ile ilgili eserleri incelemek veya bu tür eserler ortaya koymakla ifadesini bulur. Güzel Sanatlar Fakültesi en uygun eğitim programıdır.
- **10 – Müzik:** Müzik aleti çalma, müzik dinleme, beste yapma gibi davranışlarda kendisini gösterir. Konservatuarlar en uygun eğitim alanıdır.
- **11 – Sosyal Yardım:** Sosyal yardım ilgisi, hasta, yoksul ve sakat insanlara yardım etme ve onların sıkıntılarını azaltma gibi davranışlarda ifadesini bulur. **Tıp, Psikoloji, Sosyal Hizmetler, Hemşirelik, Psikolojik Danışmanlık, Özel Eğitim Öğretmenliği** gibi mesleklerde kendini gösterir.

ALANLAR

FEN

SOSYAL

MATEMATİK

YABANCI DİL

GÜZEL SANATLAR

TİCARET

SAĞLIK

ÇOCUK GELİŞİMİ

GIYİM

ÇİÇEK-ÖRGÜ DOKUMA

ELEKTRONİK-ELEKTRİK, BİLGİSAYAR

AĞAÇ İŞLERİ, YAPI, KALIPÇILIK

TURİZM

TARIM

SİYASAL BİL., HUKUK

İKTİSAT, İŞLETME

İNŞAAT MÜH., MAKİNE MÜH., TEKSTİL-
ENDÜSTRİ

GEREKEN YETENEKLER

SAYISAL

SÖZEL

SAYISAL, ŞEKİL-UZAY

SÖZEL

GÖZ-EL KOOR., ŞEKİL-UZAY

SAYISAL

SAYISAL, GÖZ-EL KOORD.

SÖZEL

ŞEKİL-UZAY, GÖZ-EL KOORD.

GÖZ-EL KOORD.

SAYISAL, GÖZ-EL KOORD.

SAYISAL, GÖZ-EL KOORD., ŞEKİL-UZAY

SÖZEL, SAYISAL

SAYISAL, GÖZ-EL KOORD.

SÖZEL

SÖZEL, SAYISAL

SAYISAL, ŞEKİL-UZAY, GÖZ-EL KOORD.

GEREKEN İLGİLER

FEN BİLGİSİ, MEKANİK, ZİRAAT

SOSYAL BİLGİLER, SOSYAL YARDIM, İKNA

MEKANİK, FEN BİLGİSİ

YABANCI DİL, EDEBİYAT

GÜZEL SANATLAR

İŞ AYRINTILARI, TİCARET, İKNA

FEN BİLGİSİ, SOSYAL YARDIM

SOSYAL YARDIM, İKNA

GÜZEL SANATLAR

GÜZEL SANATLAR

FEN BİLGİSİ

MEKANİK, FEN BİLGİSİ

İKNA, İŞ AYRINTILARI

ZİRAAT, FEN BİLGİSİ

İKNA, SOSYAL BİLGİLER

İKNA, TİCARET, İŞ AYRINTILARI

FEN BİLGİSİ, MEKANİK

DEĞER NEDİR

- Mesleki anlamda değer kavramı; bireyin kişisel değerlerine ve beklentilerine uygun mesleğe yönelmesini ifade eder. Kişisel değerlerin oluşmasında **aile yapısı**, içinde yaşanılan **kültürün mesleklere ve cinsiyete** dayalı **algılamaları**, **medya** vb. etkilidir.

Örneğin, bir kimse bir doğa olayının nedenlerini merak edebilir ve bunu açıklamak için araştırma yapabilir. Olayın nedenini bulmak için giriştiği çabalar ve eriştiği sonuç kişiyi mutlu ediyorsa ve kişi bu nedenle bu tür çalışmaları yapmaya hep istekli oluyorsa bu “İlgi”dir. Bu bilimsel çalışması sonunda önemli bir bulgu elde eden bu kişi ödüllendirilebilir; kendisine yüksek ücretli bir iş verilebilir, ünü çevresine yayılabilir ve popüler olabilir. Ancak, kişiyi güdüleyen bu faktörler çalışmanın özünden çok sonucundan elde edilen doyumlardır. Bir kimsenin “**Ben ne için çalışıyorum?**”, “**Mesleğimden, hayattan ne bekliyorum**” gibi sorulara verdiği cevaplar o kişinin meslek değerlerini yansıtır. Bu cevaplar “Yeteneklerimi geliştirmek için”, “Sevdiğim faaliyetleri yapıp mutlu olmak için” ya da “Çok para kazanıp zengin olmak için” ... vb. olabilir.

Değer Alanları

- Yeteneđi Kullanma
- Yaratıcılık
- Yarışma
- İş birliği
- Deđişiklik
- Düzenli yaşam
- Liderlik
- Kazanç
- Ün Sahibi Olma

Mesleğe geçiř öncesini öneriler

- Kitap okuma
- Hobi alanları
- Çevremizde ki insan seğıimleri
- İdol seğıimi
- Sertifikalar
- **YABANCI DİL**
- PATRON OLSANIZ KENDİNİZİ İŞE ALIR MISINIZ?

KARAR VERME

- HOLLAND MESLEK TERCİHİ
- AKADEMİK BENLİK KAVRAMA ÖLÇEĞİ
- MESLEKİ OLGUNLUK ÖLÇEĞİ
- **İŞKUR MESLEKİ YÖNELİM TEST BATARYASI**

**iyi bir mesleğe sahibi
olmadan önce iyi bir insan
olmalıyız...**